

Remissvar Hyggesfritt skogsbruk

Stiftelsen Skogssällskapet

Stiftelsen Skogssällskapet är en fristående aktör inom skogsbruket med uppgift att verka för hållbar utveckling av skog och mark. Vi välkomnar detta tillfälle att avge yttrande över Skogsstyrelsens definition av hyggesfritt skogsbruk. Skogssällskapet är också en av Sveriges största privata finansiärer av skoglig forskning. Vårt uppdrag innefattar att sprida kunskap om skogshushållning och naturvård. Att integrera den skogliga forskningen i det dagliga arbetet är en förutsättning för att ligga i framkant när det gäller att implementera forskningsresultat i praktiskt skogsbruk.

Sammanfattning

Skogssällskapet ser positivt på det arbete som gjorts inom ramen för rapporten. Rapporten belyser och problematiserar behovet av att sätta en definition av hyggesfritt skogsbruk. Skogssällskapet avslår däremot förslaget på en definition av hyggesfritt skogsbruk. Framförallt med argumentet att det varken finns anledning eller möjlighet att göra en detaljerad definition för ett begrepp som innefattar en stor spännvidd av metoder som på en mängd olika sätt kan bistå till att skogsägarens mål blir tillgodosedda. För övriga kommenterar se nedan.

Syftet med rapporten

Att hyggesfritt skogsbruk är en term som betyder olika saker för olika grupper med intresse i skogen har varit tydligt länge. Skogssällskapet ser att det finns ett värde i att föra dialog om hur man förhåller sig till olika typer av skogar och olika typer av skogsbruk och välkomnar därför den genomlysning och det arbete som ligger bakom rapporten. Att öka samsynen om vad hyggesfritt som begrepp betyder är mycket positivt. Det är dock otydligt varför man från myndighetens håll anser att det finns ett behov av att detaljspecificera ett samlingsbegrepp, särskilt som det innefattar en stor spännvidd av olika sätt att sköta skogen. Man skriver också i rapporten att arbetet "har haft ett närmast sociologiskt perspektiv". Det blir därmed tydligt att det är omöjligt att sätta biologiska eller exakt mätbara definitioner på hyggesfritt skogsbruk.

Hyggesfritt som ett medel för att nå skogsägarens mål

Skogssällskapet är den enskilt största förvaltaren av kommunägda skogar och vi har även många andra förvaltningar där det finns olika mål med skogsbruket. Vi har förvaltningar med sociala mål och naturvårdsmål i fokus och ofta tillsammans med någon form av produktionsmål. Olika typer av hyggesfria metoder finns i vår verktygslåda för att nå dessa mål. Allt skogsbrukande bör utgå från ägarens mål. Valet av metod ska därefter göras för att uppnå målen på bästa sätt. Man skriver i rapporten att hyggesfritt skogsbruk inte är ett skogsskötselsystem utan snarare ett samlingsbegrepp för flera olika sätt att sköta skog på. Detta ligger helt i linje med vår uppfattning. Man skriver vidare att det är "skogsägarens mål som avgör vilka metoder som kommer till användning i olika sammanhang och att metoderna kan varieras på många sätt oavsett om de räknas som hyggesfria eller inte". Detta

står Skogssällskapet bakom och vi ser därför inte att det finns ett behov av att specificera ytterligare. För en skogsägare som har som mål att stärka naturvärden eller sociala värden spelar det mindre roll om den metod hen väljer att använda innebär att man lämnar 27 eller 23 träd per hektar. Det är fortfarande målet som är i fokus.

Skillnader mellan Produktionsmål och Naturvårdsmål

Att inte omfatta skogar med naturvårdsmål i denna definition tror vi är ett misstag. I det läge där det idag från många håll (bland annat från Skogssällskapet) höjs röster om att skötselkrävande skogar med naturvårdsmål måste skötas i större utsträckning för att bibehålla och höja naturvärden blir detta resonemang märkligt. Vi är av samma uppfattning som rapportskrivarna att naturvårdande åtgärder kan vara identiska med de man utför inom ramen för ett produktionsklassat skogsbruk. Att ha dubbla nomenklaturer för i grunden samma åtgärder kan enbart uppfattas som förvirrande för en markägare.

Stora kala ytor

Det är olyckligt att använda termen "stora kala ytor" i definitionen och då avse maximal luckstorlek (0,25 ha). Samma term används i FSC-standarderna men används där för att benämna begräsning av hyggesstorleken och definieras till att "sträckan från varje punkt i avverkningsytan till närmaste hänsynsobjekt (i.e. hänsynsytor, kantzoner, trädgrupper eller enstaka stormfasta grövre träd) eller hyggeskant inte ska överskrida 70 m". Detta är ett omvänt resonemang eftersom det handlar om att begränsa hyggesstorleken snarare än att minimera luckstorlek och det vore bättre om man i definitionen valde en annan term än just "stor kal yta" för att förhindra begreppsförvirring.

Definition av hyggesfritt skogsbruk

Skogssällskapet vänder sig mot att definitionen endast omfattar skogar med produktionsmål, samt mot användningen av termen "stora kala ytor" (se ovan). Vidare anser vi att de förklaringar som anges är för detaljerade för att beskriva ett sådant allmänt begrepp som hyggesfritt skogsbruk. Det finns helt enkelt ingen anledning att ha mätbara definitioner på ett samlingsbegrepp av metoder som "hyggesfritt skogsbruk" innebär. Då det inte finns några lagkrav på denna typ av brukande (vilket vi skulle vända oss skarpt emot då det skulle vara kontraproduktivt för ett skogsbruk som bygger på markägarens mål) anser vi att det inte finns behov av att dra en skarp gräns mellan ett skogsskötselsystem (trakthyggesbruk) och alla andra (olika typer av hyggesfria metoder).

Definition av hygge

Skogssällskapet ser egentligen inga problem med att man definierar hygge enligt rapportens förslag, men vi ställer oss frågande till hur denna definition ska ses tillsammans med Skogsvårdslagen. Avverkningsanmälan måste göras vid förnygringsavverkningar som är 0,5 ha eller större, det finns därmed en otydlighet vad som gäller vid "luckstorlekar" mellan 0,25 och 0,5 ha. Skogssällskapet hade hellre sett en definition av hygge som var tydligare anpassad efter Skogsvårdslagen.